

Olympiáda v českém jazyce
49. ročník, 2022/2023
Školní kolo – zadání II. kategorie

přidělené soutěžní číslo	body		
	gramatika	sloh	celkem

Jméno a příjmení:

Škola:

1. Přečtěte si následující vtip (symbol ' označuje hlavní slovní přízvuk, symbol ? označuje tzv. ráz neboli tvrdý hlasový začátek):

Jaká je první dochovaná zmínka o krádeži bicyklu na našem území?

Praotec Čech přišel ['ʔokolo] roku 644.

Najděte a vysvětlete dva jazykové jevy (jeden se týká výslovnosti, jeden se týká významu slova), na jejichž souhře je postaven komický účinek vtipu.

Výslovnost:

Význam:

2. a) V následující větě podtrhněte nenáležité slovo a nahrad'te je náležitým. Slovo podtržené i jeho náhrada musejí mít stejný kořen.

Nové servery vykazují výrazně vyšší spolehlivitu než servery starší.

b) Uved'te tři existující slova, která obsahují stejnou příponu jako slovo, jež jste podtrhli v bodě a). Vámi uvedená slova musejí označovat vlastnost nebo stav.

c) Uved'te tři existující slova, která obsahují stejnou příponu jako slovo, které jste v bodě a) uvedli jako náhradu za slovo podtržené. Vámi uvedená slova musejí označovat vlastnost nebo stav.

3. a) V následující větě určete, kterým větným členem může být podtržené slovo.

Optimistické osobnosti dobrosrdečnost a respekt přitahují.

i)

ii)

b) Upravte zadanou větu pomocí interpunkce tak, aby věta měla jiný význam, než mají předchozí varianty i) a ii). Jiné úpravy než interpunkční neprovádějte.

4. V následující větě je vzhledem k zamýšlenému obsahu sdělení několik neexistujících nebo nesprávně použitých slov.

Na paraplet přístřešku kartézské studny lze pro světelný defekt přimontovat heligonové žárovky.

a) Vypište ze zadané věty slova, která neexistují nebo jsou nesprávně použita.

b) Ke každému vypsání slovu napište, zda v českém jazyce existuje.

Existující slova použijte ve větě nebo slovník spojení tak, aby byl patrný jejich skutečný význam.

5. Přečtěte si báseň z knihy Jana Skácela *Naděje s bukovými křídly*.

*bůh bůhvíjaké tvory stvořil
k obrazu svému bůhvíjak
přikázal na mák padat rose
a na svět přišel rosomák*

a) Objasněte, v čem spočívá působivost tohoto textu. V každé z níže uvedených kategorií uveďte jeden jev, který tuto báseň odlišuje od běžného prostěsdělovacího projevu:

i) v oblasti zvukové stránky řeči

ii) v oblasti slovní zásoby

iii) v oblasti stavby věty

b) Vypište z textu slova mající společný kořen a podle něj je uspořádejte do skupin. Některá slova mohou být ve více skupinách.

c) Určete slovní druh následujících slov a uveďte, jaký význam mají v zadaném textu:

i) *bůhvíjaký*:

ii) *bůhvíjak*:

d) Užijte následující slova ve větách, v nichž budou mít jiný význam než v zadaném textu, a objasněte jejich význam ve vytvořených větách:

i) *bůhvíjaký*:

ii) *bůhvíjak*:

Olympiáda v českém jazyce
49. ročník, 2022/2023
Školní kolo – zadání slohového úkolu

II. kategorie

Když tenkrát napadl sníh...

Slohový útvar je volný, téma zpracujte formou prózy. Doporučená délka je 200–300 slov.